

Litterae Latinae temporis Augusti: Q. Horatius Flaccus

11. ožujka 2010.

EPODON LIBER

Hor. epod. 1

Ibis Liburnis inter alta navium,
 amice, propugnacula,
paratus omne Caesaris periculum
 subire, Maecenas, tuo:
quid nos, quibus te vita si superstite,
 iucunda, si contra, gravis?
utrumne iussi persequemur otium
 non dulce, ni tecum simul,
an hunc laborem, mente laturo decet
 qua ferre non mollis viros?
(...)

Hor. epod. 16

Altera iam teritur bellis civilibus aetas,
 suis et ipsa Roma viribus ruit.
quam neque finitimi valuerunt perdere Marsi
 minacis aut Etrusca Porsenae manus
aemula nec virtus Capuae nec Spartacus acer
 novisque rebus infidelis Allobrox,

nec fera caerulea domuit Germania pube
parentibusque abominatus Hannibal:
inopia perdemus devoti sanguinis aetas
ferisque rursus occupabitur solum;
barbarus heu cineres insistet victor et urbem
eques sonante verberabit ungula;
quaeque carent ventis et solibus ossa Quirini,
– nefas videre – dissipabit insolens.
(...)

SERMONVM LIBER PRIOR

Hor. serm. 1, 1

Qui fit, Maecenas, ut nemo, quam sibi sortem
seu ratio dederit seu fors obiecerit, illa
contentus vivat, laudet diversa sequentis?
“o fortunati mercatores” gravis annis
miles ait, multo iam fractus membra labore;
contra mercator navim iactantibus Austris:
“militia est potior. quid enim? concurritur: horae
momento cita mors venit aut victoria laeta.”
agricolam laudat iuris legumque peritus,
sub galli cantum consultor ubi ostia pulsat;
ille, datis vadibus qui rure extractus in urbem est,
solos felices viventis clamat in urbe.
(...)

Hor. serm. 1, 5 (Iter Brundisinum)

Egressum magna me accepit Aricia Roma
hospitio modico; rhetor comes Heliodorus,
Graecorum longe doctissimus; inde Forum Appi
differtum nautis cauponibus atque malignis.
hoc iter ignavi divisimus, altius ac nos
praecinctis unum: minus est gravis Appia tardis.
hic ego propter aquam, quod erat deterrima, ventri

indico bellum, cenantis haud animo aequo
exspectans comites. iam nox inducere terris
umbras et caelo diffundere signa parabat:
tum pueri nautis, pueris convicia nautae
ingerere

SERMONVM LIBER ALTER

Hor. serm. 2, 4

“Unde et quo Catus?” “non est mihi tempus, aventi
ponere signa novis praeceptis, qualia vincent
Pythagoran Anytique reum doctumque Platona.”
“peccatum fateor, cum te sic tempore laevo
interpellarim; sed des veniam bonus, oro.
quodsi interciderit tibi nunc aliquid, repetes mox,
sive est naturae hoc sive artis, mirus utroque.”
“quin id erat curae, quo pacto cuncta tenerem
utpote res tenuis, tenui sermone peractas.”
“ede hominis nomen, simul et, Romanus an hospes.”
“ipsa memor praecepta canam, celabitur auctor.”
(...)

EPISTVLARVM LIBER PRIOR

Hor. epist. 1, 1

Prima dicte mihi, summa dicende Camena,
spectatum satis et donatum iam rude quaeris,
Maecenas, iterum antiquo me includere ludo?
non eadem est aetas, non mens. Veianius armis
Herculis ad postem fixis latet abditus agro,
ne populum extrema totiens exoret harena.
est mihi purgatam crebro qui personet aurem:
“solve senescentem mature sanus equum, ne
peccet ad extremum ridendus et ilia ducat.”

EPISTVLARVM LIBER ALTER

Hor. epist. 2, 1

Cum tot sustineas et tanta negotia solus,
res Italas armis tuteris, moribus ornes,
legibus emendes, in publica commoda peccem,
si longo sermone morer tua tempora, Caesar.

DE ARTE POETICA

Humano capiti cervicem pictor equinam
iungere si velit et varias inducere plumas
undique conlatis membris, ut turpiter atrum
desinat in piscem mulier formosa superne,
spectatum admissi risum teneatis, amici?
credite, Pisones, isti tabulae fore librum
persimilem, cuius, velut aegri somnia, vanae
fingentur species, ut nec pes nec caput uni
reddatur formae. 'pictoribus atque poetis
quidlibet audendi semper fuit aequa potestas.'

CARMINVM LIBER PRIMVS

Hor. carm. 1, 1

Maecenas atavis edite regibus,
o et praesidium et dulce decus meum:
sunt quos curriculo pulverem Olympicum
collegisse iuvat metaque fervidis
evitata rotis palmaque nobilis
terrarum dominos evehit ad deos;
hunc, si mobilium turba Quiritium
certat tergemini tollere honoribus;
illum, si proprio condidit horreo
quidquid de Libycis verritur areis.

CARMINVM LIBER TERTIVS

Hor. carm. 3, 1

Odi profanum volgus et arceo.
favete linguis: carmina non prius
audita Musarum sacerdos
virginibus puerisque canto.
(...)

Hor. carm. 3, 3

Iustum et tenacem propositi virum non civium ardor prava iubentium,
non voltus instantis tyranni
mente quatit solida neque Auster,
dux inquieti turbidus Hadriae,
nec fulminantis magna manus Iovis:
si fractus inlabatur orbis,
inpavidum ferient ruinae.
(...)

CARMEN SAECVLARE

Phoebe silvarumque potens Diana,
lucidum caeli decus, o colendi
semper et culti, date quae precamur
tempore sacro,
quo Sibyllini monuere versus
virgines lectas puerosque castos
dis, quibus septem placuere colles,
dicere carmen.
alme Sol, curru nitido diem qui
promis et celas aliusque et idem
nascaris, possis nihil urbe Roma
visere maius.
(...)